

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozesłana dnia 28. marca 1917.

Treść: (№ 130—133). 130. Rozporządzenie cesarskie, ustalające uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera”. — 131. Rozporządzenie cesarskie o zaopatrywanie ludności w przedmioty zapotrzebowania. — 132. Obwieszczenie w sprawie ograniczenia używania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w ciągu kwietnia 1917. — 133. Obwieszczenie w sprawie wnoszenia podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera”.

130.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 14. marca 1917,

ustalające uprawnienie do używania zawodowego
tytułu „inżyniera”.

Na mocy § 14., ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam. co następuje:

§ 1.

Zawodowego tytułu „inżyniera“ (inż.) mają prawo używać, ci, którzy w sposób przepisany ukończyli studia na jednej z wszechnic technicznych w państwie tutejszem (wyższa szkoła techniczna, akademія górnicza, wszechnica ziemiaństwa), a to na wydziale fachowym. dla którego przepisane są przynajmniej dwa egzamina państwowe, i złożyli te egzamina względnie egzamin dyplomowy, alboważ uzyskali stopień doktora na jednej z tych wszechnic.

To samo prawo przysługuje tym, którzy ukończyli studia rolnicze na wydziale filozoficznym krakowskiego uniwersytetu i złożyli przepisany egzamin końcowy.

Ci oficerowie, którzy ukończyli wyższy kurs inżynieri, alboważ kurs oficerów inżynieri i zdali końcowe egzamina, następnie ci oficerowie i urzędnicy wojskowi, którzy zostali wykształceni na inżynierów artylerii na wyższym kursie artylerii, wreszcie ci oficerowie marynarki (chorążowie),

którzy ukończyli wyższe kursa i po zdaniu egzaminu inżynierskiego przeniesieni zostali do stanu inżynierów marynarki. mają prawo także poza czynnym związkiem wojska (obrony krajowej), względnie związkiem marynarki wojennej, używać zawodowego tytułu „inżyniera”.

§ 2.

Tym, którzy ukończyli swoje studia jako zwyczajni słuchacze

- a) w jakiejś wyższej szkole technicznej przed wejściem w życie rozporządzenia ministerialnego z dnia 12. lipca 1878, Dz. u. p. Nr. 94, w sprawie uregulowania egzaminów i wydawania świadectw na wszechnicach technicznych,
- b) w jednej z byłych akademii górniczych w Leoben albo w Przybramiu przed zaprowadzeniem obu egzaminów państwowych w tych zakładach, zarządzone według obwieszczenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 2. sierpnia 1904, Dz. u. p. Nr. 85,
- c) na wszechnicy ziemiaństwa przed wejściem w życie rozporządzenia, ministerialnego z dnia 8. grudnia 1881, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1882 w sprawie wprowadzenia teoretycznych egzaminów państwowych dla studyów gospodarswa rolniczego i lasowego wolno używać zawodowego tytułu „inżyniera“ wtedy, jeżeli ukończyli w sposób przepisany studia w myśl istniejących podówczas rozporządzeń i zdali odnośne egzamina.

Pod tym samym warunkiem przysługuje to uprawnienie także tym, którzy swoje studia ukończyli w jednym z technicznych zakładów, jakie istniały przed obowiązującą obecnie organizacją wszechnic i uznane były za równorzędne. Dalej tym, którzy ukończyli c. k. akademię lasową w Mariabrunn albo istniejący ongi styryjski stanowy zakład naukowy dla górników i hutników (późniejszy styryjsko-stanowy i c. k. prowizoryczny górniczy zakład naukowy) w Vordernberg albotęz istniejący dawniej c. k. instytut techniczno-przemysłowy (c. k. akademię przemysłowo-techniczną) w Krakowie, lub też istniejący niegdyś c. k. górniczy zakład naukowy w Leoben lub w Przybramiu albo też przed rokiem 1867 akademie górniczą w Schemnitz.

Do ewentualnego rozstrzygnięcia przypadków, wspomnianych w pierwszym ustępie pod lit. a do c i w drugim ustępie jest powołanym, o ile chodzi o studia górnicze, Minister robót publicznych, a we wszystkich innych przypadkach Minister wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

Ci olicerowie i urzędnicy wojskowi (obrony krajowej), którzy ukończyli kurs wykształcenia w służbie budownictwa lądowego, jaki istniał do roku 1901, albotęz kurs wojskowy inżynierów budowy, jaki istniał do roku 1910, mają prawo używać zawodowego oznaczenia „inżynier“ także poza czynnym związkiem wojska (obrony krajowej).

§ 3.

Tym absolwentom oznaczonych w § 1 wydziałów fachowych technicznej wszechnicy, którzy ukończyli swoje studia przed wejściem w życie rozporządzenia cesarskiego w charakterze zwyczajnych słuchaczy, a złożyli tylko egzamina z głównych przedmiotów odnośnych wydziałów fachowych, oraz wykazą przynajmniej sześcioletnią praktykę w zakresie techniczno-fachowym, może Minister robót publicznych na ich prośbę, a to co do wszechnic technicznych i co do wszechnicy ziemianstwa w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty, zaś co do wszechnicy ziemianstwa także z Ministrem rolnictwa, pozwolić na używanie zawodowego tytułu „inżyniera“.

§ 4.

Ukończenie studiów technicznych na wszechnicy zagranicznej uprawnia do używania zawodowego tytułu „inżyniera“ o tyle, o ile studia te zastępują studia i egzamina w państwie tutejszem. Rozstrzygać ma o tem, o ile chodzi o studia górnicze, Minister robót publicznych, o ile chodzi

o wszystkie inne studia techniczne, Minister wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

§ 5.

Absolwentom zawodowych szkół budowniczyczych, następnie wyższych szkół przemysłowych, mechaniczno-technicznych, elektro-technicznych, chemiczno-technicznych albo tkacko-technicznych, lub zakładów, stojących z powyższymi szkołami pod względem fachowym przynajmniej na równi, jeżeli ukończyli swoje studia w tego rodzaju zakładzie naukowym przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, może Minister robót publicznych pozwolić na ich prośbę na używanie zawodowego tytułu „inżyniera“, jeżeli wykazą, że pracowali praktycznie przynajmniej przez lat ośm i zajmują stanowisko kierujące albo samostne w dziedzinie zawodów technicznych. Pod tymi samymi warunkami może Minister robót publicznych przyznać równe uprawnienie także tym z oznaczonych powyżej absolwentów, którzy studia swoje zaczęli przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego i zdali z odznaczeniem egzamin dojrzałości.

§ 6.

Używanie służbowego tytułu „inżyniera“ oraz wszystkich tytułów służbowych, w które wchodzi w jakimkolwiek połączeniu słowo „inżynier“, dla oznaczenia stanowisk służbowych wszelkiego rodzaju, zajmowanych poza związkiem wojska (obrony krajowej), względnie poza związkiem marynarki wojennej, nie jest dozwolone.

§ 7.

Za bezprawne używanie zawodowego tytułu „inżyniera“ i za przekroczenie § 6., o ile niema w tem czynu, podpadającego pod powszechną ustawę karną, będą karali władze polityczne grzywnami do 400 K, a w razie powtórzenia do 4000 K, albo aresztem do jednego miesiąca, względnie do sześciu miesięcy.

§ 8.

Minister robót publicznych jest upoważniony do wydania w granicach postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego dalszych potrzebnych zarządzeń w porozumieniu z resztą interesowanych Ministrów.

§ 9.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 1. maja 1917.

Wykonanie powierzam Moim Ministrom robót publicznych i wyznań i oświaty w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Baden, dnia 14. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

131.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. marca 1917

**o zaopatrywaniu ludności w przedmioty za-
potrzebowania.**

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się rozporządzenie cesarskie z dnia 21. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 261, którem wydano postanowienia o opatrywaniu ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania, i będzie ono opiewało, jak następuje:

Przedmioty zapotrzebowania.

§ 1.

Pod przedmiotami zapotrzebowania rozumie się w niniejszym rozporządzeniu cesarskim rzeczy ruchome, służące bezpośrednio lub pośrednio potrzebom życiowym ludzi i zwierząt domowych.

Spisywanie zapasów.

§ 2.

1. Kto ma w zapasie przedmioty zapotrzebowania albowiem przechowuje je dla innych, jest obowiązany na osobno wystosowane doń wezwanie władzy politycznej zgłosić u władzy tej zapasy według ilości i rodzaju w ciągu czasu, ustanowionego przez władze. Kto przechowuje zapasy, należące do innych, jest ponadto obowiązany wymienić uprawnionego do dysponowania nimi.

2. Władza polityczna może każdego czasu zapasy obejrzyć i w razie niezgłoszenia albowiem

zgłoszenia, niezgodnego z prawdą, ustalić je na koszt strony.

§ 3.

1. Upoważnia się polityczną władzę krajową do zarządzania w drodze powszechnych obwieszczeń od przypadku do przypadku albo regularnie powtarzających się spisów zapasów przedmiotów zapotrzebowania dla jej obszaru administracyjnego albo dla poszczególnych jego części.

2. Można przytem ograniczyć w obwieszczeniu spisanie zapasów do tych kategorii osób, obowiązanych do wyjaśnień, u których należy się spodziewać więcej zapasów. Do tego rodzaju ograniczenia można upoważnić także polityczne władze powiatowe przy ogłoszeniu obwieszczenia.

§ 4.

Kto nie wymieni żądanych od niego dat w ciągu ustanowionego czasokresu, kto na wystosowane doń pytania wzbrania się odpowiedzieć albo odpowiada na nie niezgodnie z prawdą, tego będzie karała władza polityczna grzywnami do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy, o ile czynność ta nie podlega surowszej karze.

Zatajenie zapasów.

§ 5.

1. Kto wbrew ciążącemu na nim obowiązku co do dania wyjaśnień zataja przed władzą z rozmysłem znajdujące się w jego posiadaniu albo będące u niego w przechowaniu zapasy przedmiotów zapotrzebowania, tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od czternastu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności wolno orzec także grzywnę do pięciu tysięcy koron.

2. Kto stał się winnym powyższego czynu w odniesieniu do zapasów, których wartość przewyższa pięćset koron, będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do jednego roku. Obok kary na wolności można wymierzyć grzywnę do stu tysięcy koron.

3. Tym samym karom podlegają osoby, które działały w zastępstwie zobowiązanego do wyjaśnień i stają się przytem winnymi takiego zatajenia.

Zażądanie przedmiotów zapotrzebowania; przepisy w sprawie obrotu.

§ 6.

1. Minister handlu, a o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, Minister któremu

powierzono kierowanie Urzędem dla wyżywienia ludności, może zażądać zapasów przedmiotów zapotrzebowania od ich posiadaczy — zapasów w prywatnych gospodarstwach domowych, jednakowoż tylko wtedy, jeżeli są one niestosunkowo wielkie — i zobowiązać posiadaczy do dostawy. W przypadkach nie cierpiących zwłoki może zażądanie przedsięwziąć polityczna władza krajowa, a z jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa.

2. W razie potrzeby należy przed rozstrzygnięciem zasięgnąć w najkrótszej drodze zgody zarządu wojskowego.

3. Polityczne władze krajowe i powiatowe mogą już przed rozstrzygnięciem wydać zarządzenia dla zabezpieczenia towaru.

4. Tym, na rzecz których skutecznia się zażądania, może władza zarządzająca takie zażądanie przepisać ceny dla odsprzedaży.

§ 7.

1. Wynagrodzenie za zażądane towary należy w braku dobrowolnego porozumienia się oznaczyć za przybraniem tych osób, dla których zapasów zażądano, oraz o ile możliwości posiadaczy zapasów, a to za pośrednictwem sądu w postępowaniu niespornem, ewentualnie po wysłuchaniu właściwego urzędu badania cen (§ 26).

2. Jeżeli dla towarów jest ustanowiona cena najwyższa, to wynagrodzenie nie może jej przekraczać; zresztą należy oznaczyć wynagrodzenie stosownie do odpowiedniej ceny. O ile cena zakupna towarów wskutek handlu łańcuchowego albo innych machinacji osiągnęła nadmierną wysokość, nie należy tej nadmierności uwzględniać przy oznaczaniu wynagrodzenia.

3. Do rozstrzygnięcia jest właściwy sąd powiatowy, w którego okręgu znajdują się zażądane towary. Rozstrzygnięcie można zacząć rekuresem do dni ośmiu. Od rozstrzygnięcia drugiej instancyi nie jest dopuszczalny żaden dalszy środek prawny.

§ 8.

1. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe (§ 7).

2. O ile nie ułożono się inaczej, należy cenę zapłacić w gotówce przed oddaniem, alboważ zabezpieczyć zapłatę, która ma być świadczoną do dni czternastu od dnia oddania. Jeżeli ceny przed oddaniem jeszcze nie ustanowiono, w takim razie wysokość zabezpieczenia, jakie ma być dane, oznaczy na razie władza żądająca (§ 6).

§ 9.

1. Minister handlu, a o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, Minister, któremu powierzono kierowanie Urzędem dla wyżywienia ludności, może — w ważnych przypadkach w porozumieniu z interesowanymi Ministrami — dla zabezpieczenia zaopatrzenia ludności w przedmioty zapotrzebowania.

a) zamknąć przedmioty tego rodzaju z tym skutkiem, że wytwórcom, handlarzom albo innym posiadaczom wolno oddać je konsumentom tylko na podstawie polecenia władzy albo specjalnego zezwolenia władzy;

b) dla wytwórców takich przedmiotów, oraz handlujących nimi i przemysłowców, uwzględniając ich produktywność i gospodarze położenie, wydawać przepisy co do prowadzenia przedsiębiorstwa, zbytu, nabywania, cen, ksiązkowania i utrzymywania zapasów, w szczególności co do ich dozwolonego rozmiaru;

c) pod takimi samymi warunkami zmusić wytwórców tego rodzaju przedmiotów do dalszej produkcji;

d) wytwórców przedmiotów zapotrzebowania w razie, jeżeli wzbraniają się dalej je wytwarzać albo jeżeli nie można wydać zlecenia w myśl litery c) ze względu na położenie gospodarze, zmusić do chwilowego odstąpienia za wynagrodzeniem swych zakładów przedsiębiorczych i przemysłowych na rzecz Państwa albo miejsce, przez Państwo oznaczonych, przyczem wynagrodzenie to oznacza władza, która wydała zlecenie;

e) upoważnić gminy albo powszechnie pożyteczne urzędnicy do wstąpienia w istniejące umowy, dotyczące się dostawy takich przedmiotów, i zobowiązać w tym celu wytwórców oraz kupców i przemysłowców do udzielania wyjaśnień co do istniejących kontraktów dostawy;

f) wyłączenie zaopatrywanie poszczególnych zakładów, miejscowości albo obszarów w tego rodzaju przedmioty powierzyć gminom, albo powszechnie pożytecznym urządzeniom lub jednemu albo więcej wytwórcom, handlarzom, lub przemysłowcom i w tym względzie wydać postanowienia co do prowadzenia przedsiębiorstwa, w szczególności co do odsprzedaży i co do cen;

g) wydać przepisy o uregulowanie konsumcyi.

2. Minister handlu, względnie Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, może — w ważnych przypadkach za porozumieniem się z interesowanymi Ministrami — upoważnić polityczne władze krajowe albo zlecić im, aby same wydawały zarządzenia powyższego rodzaju.

§ 10.

1. Zakupno środków żywności i środków pastewnych dla odsprzedaży, jakoteż handel tymi przedmiotami, jest dozwolony od dnia 1. lipca 1917 tylko temu, komu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego udzieliła do tego osobnego pozwolenia polityczna władza powiatowa. Władza powiatowa udziela takiego pozwolenia według swego swobodnego uznania, może go udzielić także pod pewnymi warunkami albo ograniczeniami lub też zupełnie odmówić. Pozwolenie to może polityczna władza krajowa każdego czasu odwołać.

2. Minister handlu może nakazać, że także zakupno innych przedmiotów zapotrzebowania dla odsprzedaży i handel tymi przedmiotami wolno przedsięwziąć tylko na podstawie osobnego pozwolenia.

3. Powyższe postanowienia nie mają mocy obowiązującej:

- a) dla władz i innych biur, którym zlecono urzędownie zakupno i rozdział przedmiotów zapotrzebowania;
- b) dla sprzedaży przedmiotów własnego wyrobu przez producenta i dla sprzedaży, uskutecznianych przez drobnych handlarzy do rąk konsumenta, o ile co do pojedynczych towarów nie jest to osobno przepisane przez Ministra handlu albo, o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, przez Ministra, kierującego urzędem dla wyżywienia ludności.

4. W czasie między wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, a 1. lipca 1917 ma prawo polityczna władza krajowa w granicach powyższych przepisów zabronić handlu przedmiotami zapotrzebowania osobom albo przedsiębiorstwom, które działały wbrew przepisom władzy, albo nie uczyniły zadość zleceniom władzy, lub co do których prowadzenia handlu skądinąd nasuną się wątpliwości — w szczególności podejrzanie o handel łańcuchowy.

§ 11.

Kto działa wbrew postanowieniom §§ 6., 9. albo 10., względnie wbrew zarządzeniom, wydanym na ich podstawie, tego ukarze władza polityczna grzywną do dziesięciu tysięcy koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Rozmyślne naruszenie obowiązku dostawy.

§ 12

1. Kto rozmyślnie narusza obowiązek, uzasadniony nakazem władzy, udzielonym na zasadzie

§§ 6. albo 9. co do wyrabiania lub dostawienia przedmiotów zapotrzebowania;

2. jakoteż poddostawca, pośrednik albo funkcyjaryusz, zajęty przy tego rodzaju produkcji albo dostawie, który rozmyślnie przez naruszenie swoich obowiązków świadczenie naraża albo udaremnia,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do jednego roku, jeżeli przez ten czyn była zagrożoną większa liczba osób w zapotrzeniu pewnym przedmiotem zapotrzebowania. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do stu tysięcy koron.

§ 13.

1. Kto rozmyślnie narusza obowiązek, uzasadniony unową z władzą publiczną co do dostawy przedmiotów zapotrzebowania;

2. jakoteż poddostawca, pośrednik albo funkcyjaryusz, zajęty przy tego rodzaju dostawie, który rozmyślnie przez naruszenie swych obowiązków świadczenie naraża albo udaremnia,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do jednego roku. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do stutysięcy koron.

Uwidocznienie cen.

§ 14

1. Każdy, kto sposobem zarobkowania albo na targu trzyma na sprzedaż lub sprzedaje środki żywności, wzięt w swoim lokalu handlowym, dostępnym dla kupujących, na swoim stanowisku sprzedażnym albo na swym placu targowym uwidocznic na miejscu dobrze widocznym i czytelnym pismem ceny poszczególnych środków żywności według ich gatunku i z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

2. Polityczna władza powiatowa może zarządzić także co do innych przedmiotów zapotrzebowania, aby ceny były uwidocznione na towarze samym albo w inny właściwy sposób.

3. Na przedmiotach zapotrzebowania, wystawionych za oknami, należy w każdym razie ceny uwidocznic.

4. Polityczna władza krajowa może zarządzić, aby obok ceny były uwidocznione także inne okoliczności, ważne dla oznaczenia wartości towaru.

5. Jeżeli towary sprzedaje się na wagę, w takim razie winni sprzedawcy pozwolić nabywcom na bezpłatne używanie swoich wag do ponownego zważenia sprzedanych rzeczy.

6. Kto działa wbrew jednemu z powyższych przepisów, tego ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

Obrót targowy.

§ 15.

1. Polityczna władza krajowa, a za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa może w interesie zaopatrzenia ludności zmieniać albo uzupełniać przepisy targowe z wyjątkiem taryfy należności targowych.

2. Gmina miejscowości targowej winna przy uwzględnieniu istniejących ewentualnie cen najwyższych albo cen wytycznych (§§ 27., l. 1 c i 33., l. 1) ustanowić przez swoje organa dozwolone na czas trwania targu ceny sprzedażne środków żywności tak dla handlu wielkiego jak i dla handlu drobiazgowego i to z reguły jeszcze przed otwarciem targu, oraz ogłosić je na placu targowym i czuwać nad ich przestrzeganiem za pomocą odpowiednich środków, w razie potrzeby także przez natychmiastowe usunięcie z targu.

§ 16.

1. Każdego, kto wstrzymuje drugich od tego, aby się udali na targ z przedmiotami zapotrzebowania, a to w celu zmniejszenia obciążenia targu;

2. jakoteż handlarza, który po drodze na targ odkupuje drugim przedmioty zapotrzebowania, niesione przez nich na targ;

3. oraz tego, kto sprzedaje albo kupuje przyniesione na targ przedmioty zapotrzebowania przed oznaczoną urzędownie godziną targu i

4. tego, kto przekracza ceny sprzedaży, oznaczone dla obrotu targowego jako dozwolone,

ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy, a w razie okoliczności obciążających grzywną do dziesięciu tysięcy koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Także można winnego wykluczyć z targu na zawsze albo na pewien oznaczony czas.

Ceny najwyższe.

§ 17.

1. Minister handlu, a o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, są upoważnieni do ustalenia cen najwyższych dla przedmiotów zapotrzebowania w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

2. Przed ustaleniem ceny najwyższej należy wezwać do wydania orzeczenia Centralną Komisję badania cen (§ 32.) Należy do tego wyznaczyć odpowiedni czasokres. Jeżeli czasokresu tego niedotrzymano, to można oznaczyć cenę najwyższą bez dalszego czekania.

3. Wspomniani Ministrowie mogą upoważnić władze polityczne do ustalenia cen najwyższych. O ile nie stoi na przeszkodzie pośpiech, mają władze polityczne wezwać poprzednio do wydania orzeczenia biura badania cen w ich obszarze administracyjnym. Przepisy l. 2 należy odpowiednio zastosować.

§ 18.

Przy ustalaniu cen najwyższych (taryf maksymalnych) dla drobiazgowej sprzedaży artykułów, należących do najniezbędniejszych potrzeb codziennego utrzymania, może polityczna władza krajowa pominąć postępowanie, przewidziane w § 51. ust. 3. ustawy przemysłowej. Co do zapytania biur badania cen obowiązują przepisy l. 3. § 17.

§ 19.

1. Kto żąda za przedmioty zapotrzebowania ceny wyższej od tej ceny najwyższej, którą dla tych przedmiotów oznaczono w myśl §§ 17. albo 18., lub którą ustalono już drogą osobnego rozporządzenia ministeryalnego albo na podstawie takiegoż rozporządzenia, kto sobie albo drugiemu każe tę wyższą cenę dać albo przyrzec, tego ukarze władza polityczna aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dziesięciu tysięcy koron.

2. Tym samym karom podlegają osoby, które stają się winne jednej z oznaczonych pod l. 1 czynności w odniesieniu do cen sprzedażnych, ustanowionych albo zatwierdzonych przez państwową władzę centralną albo za jej upoważnieniem i ogłoszonych publicznie.

Podbijanie cen.

§ 20.

1. Kto, wykorzystując spowodowane stanem wojennym nadzwyczajne stosunki, żąda za przedmioty zapotrzebowania widocznie nadmiernych cen, kto sobie albo innej osobie każe dać lub przyrzec takie ceny, tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od dni czternastu do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

2. Sprawcę należy ukarać za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat:

a) jeżeli go już raz zasądzono za podbijanie cen,

b) jeżeli nieprawny zysk, jaki przez czyn karygodny został osiągnięty lub miał być osiągnięty, przewyższa dwa tysiące koron.

Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

3. Sprawcę należy ukarać za zbrodnię ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do trzech lat, jeżeli wskutek tego czynu szczególnie ciężko interesy publiczne. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do pięciuset tysięcy koron.

4. Przy ocenie pytania, czy cena była widocznie nadmierną, należy uwzględnić wszystkie korzyści majątkowe, jakich sprawca dla ukrycia nadmierności obok samej ceny żądał, lub sobie albo drugiemu dać lub przyrzec kazał.

5. W razie zasądzenia należy stosownie do wyboru poszkodowanego uznać czynność za nieważną albo tylko zniżyć cenę do stosownego wymiaru. Zasądzony ma w każdym razie świadczyć poszkodowanemu pełne zadosyćuczynienie.

§ 21.

1. Kto przy zakupnie przedmiotów zapotrzebowania, które chce dalej pozbyć, ofiaruje cenę wyższą od żądanej przez sprzedawcę albo, jeżeli pewnej oznaczonej ceny nie zażądano, od ceny ustalonej urzędownie, a w razie, jeżeli taka nie istnieje, od zwyczajnej dotąd ceny, tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od czternastu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

2. Sprawcę należy ukarać za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat:

a) jeżeli go już raz zasądzono za podbijanie cen;

b) jeżeli czyn popełnił w wielkim rozmiarze.

Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

3. Pod cenami urzędownie ustalonymi, rozumie się ceny, wymienione w § 19., a na targach ceny sprzedażne, uznane za dozwolone (§ 15.)

§ 22.

1. Kto umawia się z innymi, żeby za przedmioty zapotrzebowania żądać w wykorzystaniu nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, cen widocznie nadmiernych, będzie

karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

2. Sprawcę ukarze się za zbrodnię ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do trzech lat, jeżeli wskutek tego czynu narażono szczególnie ciężko interesy publiczne. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do pięciuset tysięcy koron.

§ 23.

1. Kto środki żywności czyni nieprzydatnymi dla ludzkiego użycia, albo daje im się zepsuć, aby spieniężyć je z większym zyskiem;

2. kto przedmioty zapotrzebowania uszkadza, niszczy lub czyni bezwartościowymi, aby zmniejszyć podaż takich przedmiotów;

3. kto celem podwyższenia ceny skupuje przedmioty zapotrzebowania albo ogranicza ich wytwarzanie lub handel nimi — w szczególności przez gromadzenie ich;

4. kto prowadzi przedmiotami zapotrzebowania handel łańcuchowy albo wdaje się w inne machinacje, zdolne do podwyższenia cen przedmiotów zapotrzebowania,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

5. Sprawcę ukarze się za zbrodnię ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do trzech lat, jeżeli wskutek jego czynu narażono szczególnie ciężko interesy publiczne. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do pięciuset tysięcy koron.

Fałszywe daty w papierach handlowych.

§ 24.

1. Kto rozmyślnie w rachunkach, terminalkach, dowodach dostawy, papierach towarzyszących towarowi albo w podobnych papierach kupieckich lub księgach handlowych podaje fałszywie albo niezupełnie cenę towaru zapotrzebowania lub okoliczności, ważne dla oznaczenia jego wartości, będzie karany przez sąd za przekroczenie aresztem od czternastu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

2. Sprawcę ukarze się za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat, jeżeli czyn popełnił w wielkim rozmiarze.

Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

Naruszenie obowiązku jawności w ogłoszeniach.

§ 25.

1. Kto w piśmie drukowem spowoduje albo obwieści ogłoszenie, którem ktoś nie wymieniając swego imienia i nazwiska ani swego mieszkania (firmy i jej siedziby) ofiaruje przedmioty zapotrzebowania albo wzywa do ofert co do takich przedmiotów;

2. kto w ogłoszeniu obwieszczonem w piśmie drukowem i mającem za treść kupno albo sprzedaż przedmiotów zapotrzebowania albo pośrednictwo w tego rodzaju interesach podaje daty, zdolne spowodować błąd co do osoby i stosunków handlowych tego, kto towar ofiaruje albo do ofiarowania wzywa, co do ilości stojących mu do dyspozycji zapasów albo co do innych ważnych okoliczności,

tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od czterestu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

3. Osoby, odpowiedzialne w myśl ustawy prasowej, nie mają obowiązku badać takich ogłoszeń co do ich prawdziwości.

Biura badania cen.

§ 26.

1. W siedzibie każdego trybunału pierwszej instancji utworzy się przynajmniej jedno biuro badania cen. Składa się ono z przewodniczącego i z jednego lub więcej zastępców, oraz z dwunastu członków.

Przewodniczących, ich zastępców i członków biura badania cen ustanawia polityczna władza krajowa. W ten sam sposób następuje ich zwolnienie.

2. Przewodniczącym, jego zastępcami i członkami biur badania cen wolno ustanawiać tylko takie osoby, które mają doświadczenie gospodarcze i od których można oczekiwać przedmiotowej oceny pytań, przedłożonych im do wydania opinii.

3. Przewodniczącego należy ile możności wybrać z koła czynnych lub w stanie spoczynku będących funkcyjaryuszów publicznych.

Trzech członków ustanowi się po zasięgnięciu zdania Izby handlowej i przemysłowej. Przynajmniej jeden z tych członków musi należeć do sfer handlowych. Przy wyborze reszty członków należy uwzględnić gałęzie produkcji, przeważające w okręgu Izby handlowej i przemysłowej.

Trzech ustanowi się po zasięgnięciu zdania głównej korporacji rolniczej.

Sześciu członków należy ustanowić z kół konsumentów. Przedtem należy wezwać do przedstawienia propozycji organizacje konsumentów, istniejące w okręgu biura badania cen. Jeżeli w okręgu biura badania cen jest prowadzony na większą skalę przemysł albo górnictwo, to między członkami, ustanowionymi z kół konsumentów, muszą się znajdować dwaj mężowie zaufania klasy robotniczej.

§ 27.

1. Biura badania cen mają spełniać następujące zadania:

a) Wydają one opinie, żądane przez władze sprawiedliwości w myśl §§ 7. i 50.

b) Także w innych przypadkach mają one udzielać władzom państwowym wyjaśnień o stosunkach cen i wydawać swoją opinię.

c) Mogą one w granicach swojego okręgu ustanawiać ceny wytyczne dla przedmiotów zapotrzebowania. Ceny te należy oznajmiać politycznej władzy krajowej. Jeżeli władza ta w ciągu dni ośmiu im się nie sprzeciwi, to ceny te należy podać do publicznej wiadomości, a następnie udzielić je Centralnej Komisji badania cen (§ 32.) i sąsiednim miejscowym biurom badania cen, oraz politycznym władzom powiatowym danego okręgu i politycznej władzy krajowej. Izba handlowa i przemysłowa, oraz rolnicza korporacja główna mają prawo proponować w biurach badania cen w swoim okręgu ustanawianie cen wytycznych dla pewnych oznaczonych przedmiotów zapotrzebowania.

d) Mają one popierać Centralną Komisję badania cen w jej działalności, w szczególności przy ustanawianiu przez nią cen wytycznych, mają stosować się do jej wskazówek i przedkładać jej odpisy wszystkich wydanych opinii i ważniejszych składanych przez siebie oświadczeń.

e) Mają one także pozatem wspierać władze w czuwaniu nad obrotem przedmiotami zapotrzebowania, oraz w ściganiu za naruszenia przepisów, normujących ten obrót. Przewodniczący może w tym celu ustanowić

osobne organa nadzorcze. Wybór tych organów wymaga zatwierdzenia politycznej władzy powiatowej, która winna zaprzysiąc ustanowione organa.

2. Biura badania cen mają prawo nawiązać ze sobą wzajemną wymianę wiadomości o dowozach, o zapasach i o cenach przedmiotów zapotrzebowania.

§ 28.

Przewodniczący ma uważać na to, aby przy rozprawach w biurach badania cen dać równomierną sposobność wypowiedzenia swych zaopatrywać członkom, wziętym z kół producentów i kupców oraz z kół konsumentów.

§ 29.

1. Przewodniczący ma sporządzać na piśmie z naprowadzeniem powodów opinie albo wyjaśnienia, a to według najlepszej wiedzy i sumienia, przy uwzględnieniu wszystkich istniejących oświadczeń i na podstawie własnej oceny stanu rzeczy, podać je do wiadomości członkom biura badania cen i przesłać następnie władzy proszącej.

2. Opinię, wydaną przez przewodniczącego, nie mogą się sprzeciwiać członkowie biura badania cen. Wolno jednak każdemu z nich wydać osobną opinię, którą ma przewodniczący dołączyć do swojej opinii.

3. W opiniach, jakie należy wydać w myśl §§ 7. i 50. należy z podaniem imion i nazwisk wymienić oświadczenia przesłuchanych ewentualnie znawców i osób wywiadowczych (§ 37.). Imion i nazwisk członków biura badania cen, z których oświadczenia skorzystano w opinii, nie wolno wymieniać.

4. Jeżeli miejscowe biuro badania cen albo Centralna Komisja badania cen (§ 32.) ustanowiły cenę wytyczną dla pewnego przedmiotu zapotrzebowania, winno biuro badania cen, jeżeli uznaje w swojej opinii odstępującą od ceny wytycznej inną cenę za odpowiednią, wymienić powody, dla których od ceny wytycznej odstąpiło.

§ 30.

Przy ustanawianiu wytycznych cen należy postępować analogicznie w myśl § 29, l. 1 i 2. Oświadczenie, złożone przez jednego z członków biura badania cen przeciw uchwale przewodniczącego, należy udzielić Centralnej Komisji badania cen (§ 32.) i władzom, oznaczonym w § 27., l. 1, c).

§ 31.

1. Biura badania cen podlegają Ministrowi kierującemu Urzędem dla wyżywienia ludności.

2. Polityczna władza krajowa ma czuwać nad działalnością biur badania cen i w tym celu wydać potrzebne zarządzenia.

3. Jeżeli polityczna władza krajowa sprzeciwia się w sposób, przewidziany w § 27., l. 1 c), cenie wytycznej, to ma ona uwiadomić o tem z podaniem przyczyn bezzwłocznie Centralną Komisję badania cen dla dalszego zarządzenia.

4. Polityczna władza krajowa nie ma wpływu na treść opinii.

Centralna Komisja badania cen.

§ 32.

1. Dla udzielania rad i popierania państwowych władz centralnych we wszystkich kwestjach, dotyczących się tworzenia cen, ustanawia się przy Urzędzie dla wyżywienia ludności podlegającą mu Centralną Komisję badania cen. Składa się ona z przewodniczącego i z jego zastępcy, oraz z odpowiedniej ilości członków.

2. Przy wyborze tych członków należy uwzględnić odpowiednie zastępstwo rolnictwa, górnictwa, przemysłu wielkiego i drobnego, oraz handlu w ich najważniejszych gałęziach przedsiębiorczych jakoteż organizacyi konsumentów i specjalne stosunki poszczególnych obszarów gospodarczych.

3. Przewodniczącego, jego zastępcę i członków Centralnej Komisji badania cen ustanawia Minister kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. W taki sam sposób następuje ich zwolnienie.

4. Do komisji należą także zastępcy interesowanych państwowych władz centralnych i członkowie dyrekcji Urzędu dla wyżywienia ludności, jakoteż urzędnicy, wysłani przez ten urząd.

§ 33.

Do Centralnej Komisji badania cen, jako do organu Urzędu dla wyżywienia ludności należą następujące zadania:

1. Ma ona badać ceny wytyczne, ustanawiane przez miejscowe biura badania cen, starać się o utrzymanie właściwego stosunku między miejscowymi cenami wytycznymi, uchylać niestosowne

ceny wytyczne i wogóle udzielać miejscowym biurom badania cen w tym względzie potrzebnych wskazówek. Gdzie to jest wskazane, może Centralna Komisya badania cen ustanawiać sama ceny wytyczne. Ceny te należy podać do publicznej wiadomości i oznajmić miejscowym biurom badania cen.

2. Ma ona starać się o równomierną i ciągłą działalność miejscowych biur badania cen przy wydawaniu opinii i oświadczeń, jakie one mają składać, i ma w tym celu udzielać biurom badania cen potrzebnych pouczeń.

3. Ma ona zbierać przedkładane w opisach przez biura badania cen opinie i oświadczenia, przeglądać je i o ile jest to odpowiadającym celowi, ogłaszać je publicznie, oraz ustawicznie objaśniać publiczność o działalności biur badania cen.

4. Ma ona wspierać państwowe władze centralne, względnie Urząd dla wyżywienia ludności we wszystkich sprawach, dotyczących się zaopatrywania ludności w przedmioty zapotrzebowania, i wydawać na ich żądanie swoją opinię.

Wspólne postanowienia dla Centralnej Komisji badania cen i dla miejscowych biur badania cen.

§ 34.

Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, wydaje w porozumieniu z interesowanymi Ministrami po jednym statucie i po jednej instrukcji dla Centralnej Komisji badania cen i dla miejscowych biur badania cen.

§ 35.

1. Przewodniczący, jego zastępca i członkowie Centralnej Komisji badania cen, jakoteż przewodniczący, ich zastępcy i członkowie miejscowych biur badania cen spełniają czynności rządowe jako urząd honorowy; należy ich zaprzysiądz jako urzędników publicznych. Przyjęcia tego urzędu nie można odmówić.

2. Potrzebne siły pomocnicze zostaną przydzielone z urzędu przewodniczącemu Centralnej Komisji badania cen i przewodniczącym miejscowych urzędów badania cen.

3. Przypadki, w których zwraca się kosztą i utracony zarobek, oznaczają statuty.

§ 36.

1. Ustanowienie cen wytycznych może nastąpić tylko o tyle, o ile dla odnośnych przed-

miotów zapotrzebowania nie istnieje cena najwyższa, ustanowiona na zasadzie § 17., albo oznaczona już przez osobne rozporządzenie ministerjalne, lub cena sprzedaży, ustanowiona lub zatwierdzona przez państwową władzę centralną, albo też cena odbiorcza, ustanowiona dla artykułów, będących przedmiotem państwowej gospodarki. Jednakowoż stopy wynagrodzenia, ustanowione na zasadzie §§ 22. i 23. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej się świadczeń wojennych, nie sprzeciwiają się ustanowieniu cen wytycznych.

Ponadto nie wolno miejscowym biurom badania cen ustanawiać ceny wytycznej dla drobnej sprzedaży pewnego przedmiotu zapotrzebowania, jeżeli polityczna władza krajowa ustanowiła cenę maksymalną (§ 18.).

2. Przy ustanawianiu cen wytycznych należy, uwzględniając przeciętnie potrzebne koszty przedsiębiorstwa, mieszczące w sobie odpowiednią część ogólnego zarządu, oraz uwzględniając przeciętny cywilny zysk i stosunki miejscowe, w szczególności zwrócić uwagę na

A. kosztą przewozu,

B. odpowiedni stosunek cen

a) dla materiału surowego, półfabrykatu i produktu końcowego,

b) dla towarów, jakie ma pozbyć producent, wielki kupiec i kupiec drobiazgowy,

c) dla tych towarów, których można użyć na zaspokojenie takich samych potrzeb.

§ 37.

1. Centralna Komisya badania cen i miejscowe urzędy badania cen mają prawo słuchać znawców i osoby wywiadowcze. Zeznanie, złożone przez znawcę, równa się świadectwu sądowemu.

Znawcę należy w każdym razie przesłuchać, jeżeli przynajmniej trzech członków biura badania cen żąda jego przesłuchania.

2. Przesłuchanym znawcom i osobom wywiadowczym może przewodniczący obok narosłych ewentualnie kosztów podróży przyznać odszkodowanie. Odnośne zarządzenia wydaje się w statucie.

§ 38.

1. Wszyscy mają obowiązek czynić zadość wezwaniom, wychodzącym od Centralnej Komisji badania cen i od miejscowych urzędów badania cen, odpowiadać na pytania, przez nie zadane, i udzielać im żądanych wyjaśnień we wszystkich sprawach, dotyczących zakresu ich obowiązków.

2. Od tego obowiązku są wyłączone tylko osoby, które same, albo których bliscy krewni (§ 152., l. 1. p. k.) są podejrzani o czyn karygodny w odniesieniu do przedmiotu zapytania, oraz osoby, wymienione w §§ 151. i 152., l. 2. p. k.

§ 39.

1. Znaczców i osoby wywiadowcze, wzbraniających się uczynić zadość powołaniu przez urząd badania cen albo złożeniu zeznań, będzie karała władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

2. Jeżeli osoba wywiadowcza odpowiada nieprawdźiwie na pytania, zadane jej przez biuro badania cen, ukarze ją władza polityczna aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dziesięciu tysięcy koron.

Nadzór.

§ 40.

1. Wszyscy są obowiązani należycie wylegitymowanym organom nadzorczym udzielać wyjaśnień co do zapasów, co do zapłaconych, żądanych albo ofiarowanych cen i co do wszystkich okoliczności, ważnych dla ich oznaczenia. Ma przytem zastosowanie przepis § 38., l. 2.

2. Należycie legitymowanym organom nadzorczym należy pozwolić na wejście do handlowych lokalów przedsiębiorstwa i do magazynów, oraz na wgląd do zapisków handlowych. Do mieszkań prywatnych i do ich lokalów ubocznych wolno wejść organom nadzorczym tylko wtedy, jeżeli wykazą się osobnym nakazem władzy.

3. Kto wzbrania organom nadzorczym wstępu do swoich lokalów przedsiębiorstwa, do magazynu lub do innych pomieszczeń, kto im odmawia wglądu do zapisków handlowych albo udzielenia wyjaśnień lub udziela wyjaśnień nieprawdźiwych, tego ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

Nakłanianie i pomoc przy popełnianiu czynów, za które mają karać władze polityczne.

§ 41.

Kto drugiego nakłania do popełnienia czynu, za który ma karać w myśl niniejszego rozporządzenia cesarskiego władza polityczna, albo kto

przy jego popełnieniu współdziała, podlega takim samym karom jak sprawca.

Wymiar kary.

§ 42.

Przy wymiarze kar pieniężnych, jakie należy orzekać w myśl niniejszego rozporządzenia cesarskiego, należy uwzględnić zwłaszcza bezprawny zysk, osiągnięty ewentualnie przez czyn karygodny albo tylko zamierzony.

Czas trwania kary zastępczej w razie nieściągalności grzywny należy oznaczyć stosownie do zawinienia. Nie może ona przekraczać wymiaru najwyższej zagrożonej obok tego kary na wolności i nie może nigdy wynosić więcej niż jeden rok.

Przepadek.

§ 43.

1. W razie ukarania — wyjąwszy czyny karygodne w myśl §§ 39. i 40. — można wypowiedzieć w orzeczeniu przepadek na rzecz Państwa przedmiotów zapotrzebowania, do których odnosi się czyn karygodny, bez względu na to, czy należą one do sprawcy, albo też taki przepadek ich ceny.

2. Władze bezpieczeństwa i władze, właściwe do wypowiedzenia przepadku, mogą zarządzić dla jej zabezpieczenia zajęcie przedmiotów zapotrzebowania albo ich ceny.

3. Jeżeli nie można zawładnąć przedmiotami zapotrzebowania albo ich ceną, to można zamiast przepadku orzec grzywnę aż do wysokości wartości przedmiotów zapotrzebowania albo ich ceny. Grzywnę należy orzec w orzeczeniu karnem; jeżeli jednak orzeczony już przepadek jest niewykonalny, należy orzec grzywnę w osobnej uchwale. Od uchwały tej przysługuje zasądzonemu, a w postępowaniu sądowym także oskarżycielowi publicznemu zażalenie do dni ośmiu.

Kara zastępcza zamiast grzywny, zagrożonej obok kary na wolności, jakoteż kara zastępcza zamiast grzywny, zastępującej przepadek, mogą razem wzięte przekraczać najwyższy wymiar zagrożonej kary na wolności tylko o połowę i nie mogą nigdy wynosić więcej niż ośmnaście miesięcy.

4. Przepadłych przedmiotów zapotrzebowania albo ich cen użyje Państwo na zaopatrzenie ludności.

Utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 44.

W razie ukarania — wyjąwszy czyny karygodne w myśl §§ 39. i 40. — można orzec

także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony, a jeżeli chodzi o przemysł realny, zabronienie jego wykonywania przez pewien czas oznaczony.

Opublikowanie orzeczeń.

§ 45.

1. W razie zasądzenia za występki albo za zbrodnię podbijania cen, wymieni sąd we wyroku jeden lub więcej dzienników albo tygodników, w których należy opublikować orzeczenie jednocześnie na koszt zasądzonemu. Także zarządzi sąd, aby orzeczenie zostało publicznie przybite w gminach, gdzie winny mieszka i gdzie popełnił czyn karygodny.

2. W razie zasądzenia za przekroczenie podbijania cen, należy orzec opublikowanie wyroku, jeżeli odpowiada to interesowi publicznemu. Obok albo zamiast ogłoszenia w dziennikach lub tygodnikach można zarządzić publiczne przybicie wyroku w gminach, oznaczonych w pierwszym ustępie.

3. Jeżeli przemawiają za tem szczególne przyczyny, należy opublikować także powody wyroku.

4. Także władze polityczne mogą w razie ukarania w myśl § 19. zarządzić, że orzeczenie ma być na koszt zasądzonemu opublikowane w dziennikach albo tygodnikach i publicznie przybite w gminach, gdzie winny mieszka i gdzie popełnił czyn karygodny.

Prawne skutki zasądzenia.

§ 46.

Skutki prawne, będące w myśl ustaw następstwem zasądzenia za przekroczenie oszustwa, mają nastąpić także w razie zasądzenia za przekroczenie albo za występki podbijania cen.

Oddanie pod nadzór policyjny.

§ 47.

1. W przypadkach zasądzenia za występki podbijania cen może polityczna władza powiatowa, a w miejscowościach, w których znajduje się rządowa władza policyjna, może ta ostatnia orzec przeciw zasądzonemu na czas aż do wstąpienia na karę i na czas po odbyciu kary na wolności oddanie pod nadzór policyjny ze skutkami, oznaczonymi w § 9. ustawy z dnia 10. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 108, alboważ może mu wyznaczyć

na pobyt pewne miejsce, którego nie wolno mu opuścić bez zezwolenia władzy.

2. W razie zasądzenia za zbrodnię podbijania cen należy w każdym razie zarządzić jeden z tych środków.

3. Telegramy, listy i inne przesyłki, nadchodzące przez urząd pocztowy i telegraficzny, wolno wydać tym osobom tylko po przejrzaniu przez władzę bezpieczeństwa.

Władza ta może u osób, którym wyznaczono na pobyt pewną miejscowość, przedsiębrać każdej chwili rewizję mieszkania i osoby.

4. Nadzór policyjny i obowiązek nieopuszczania pewnej oznaczonej miejscowości, jakoteż połączone z tem szczególne skutki, wymienione pod l. 3, gasną z chwilą ustania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego. Władza może środki te uchylić już wcześniej, jeżeli kontynuowanie działalności w kierunku podbijania cen nie należy się już obawiać ze strony zasądzonemu.

Przepisy dotyczące się postępowania.

§ 48.

Przeciw zarządzeniom, wydanym na zasadzie postanowień §§ 2., 3., 6., 8., 9., 14., l. 2 i 3, 15., l. 1, i 18. przez władze polityczne i przeciw zarządzeniom, wydanym przez gminę miejsca targu na zasadzie § 15., l. 2, nie jest dopuszczalne odwołanie. Zastrzega się jednakowoż przełożonej władzy politycznej zbadanie wszystkich zarządzeń z urzędu i wydanie w razie potrzeby odpowiednich wskazówek.

§ 49.

Co do przekroczeń, należących do zakresu działania władz politycznych, można stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, wydać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

§ 50.

1. W przypadkach § 20. należy, oznajmiając stan rzeczy, zażądać opinii właściwego biura badania cen (§ 26.) co do tego, czy cena, której sprawca żądał lub którą kazał sobie albo drugiemu dać lub przyrzec, była oczywiście nadmierną.

Zasiągnięcie opinii ma nastąpić w przypadkach l. 2 i 3 § 20. jeszcze przed wniesieniem oskarżenia, a mianowicie ze strony prokuratora Państwa, jeżeli sądowych dochodzeń nie przeprowadzono.

Jeżeli w sprawach o przekroczenia będą prowadzone dochodzenia przygotowawcze, to prokurator Państwa albo sąd ma także w takim przypadku zażądać opinii już w toku tych dochodzeń przygotowawczych.

2. Prokurator Państwa i sąd nie są obowiązani do zasięgania opinii, jeżeli nadmierność jest oczywistą, a sąd zapatrywanie biura badania cen zna już z opinii, wydanych w innych sprawach karnych, albo też zasiągnięcie opinii byłoby z innych powodów oczywiście zbędnem, albo bezcelowem.

3. Przy zasięganu opinii należy oznaczyć dla biura badania cen czasokres, który nie może przekraczać w zwyczajnych przypadkach dni ośmiu. Jeżeli czasokresu nie dotrzymano, w takim razie ma prokurator Państwa i sąd bez dalszego czekania kontynuować oraz zakończyć postępowanie karne.

4. O ile zachodzą wymogi badania cen obowiązuje przez sąd badania cen w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 94, należy wezwać o wydanie opinii sąd badania cen. Postanowienia l. 2 i 3 mają także zastosowania przy zasięganu takiej opinii.

§ 51.

W przypadkach niniejszego rozporządzenia cesarskiego można wnieść odwołanie od rozstrzygnięcia sądu o zastosowaniu kary ubocznej i z powodu jej wymiaru, jakoteż z powodu wymiaru kary zastępczej w miejsce nieściągalnej grzywny, orzeczonej jako kara uboczna, a to niezależnie od warunków, wymienionych w drugim zdaniu § 283. p. k., na korzyść lub na szkodę oskarżonego.

Odpowiedzialność posiadaczy przedsiębiorstw za grzywny.

§ 52.

Za grzywnę, orzeczoną za przekroczenie oznaczonych w § 19. cen albo za podbijanie cen przeciw funkcyjaryuszom, wysłannikom, zastępcom albo jakimkolwiek innemu organowi przedsiębiorstwa odpowiada solidarnie z zasądzonym posiadacz przedsiębiorstwa, w którym popełniono czyn karygodny. Odpowiedzialność ta rozciąga się także na grzywnę, wstępującą w miejsce przepadku.

Pod posiadaczami przedsiębiorstw rozumie się nie tylko pojedyncze osoby, lecz także spółki (związki osób) i osoby prawnicze.

§ 53.

Posiadacza przedsiębiorstwa należy wezwać do rozprawy w pierwszej instancji; ma on prawo naprowadzić okoliczności faktyczne, mogące mieć znaczenie dla oceny jego odpowiedzialności, oraz ma prawo występować z wnioskami. Odpowiedzialność należy wypowiedzieć w orzeczeniu i wypowiedzenie to uzasadnić.

Posiadacz przedsiębiorstwa może wnieść odwołanie od orzeczenia, którem uznano go odpowiedzialnym. W postępowaniu sądowym może się odwołać oskarżyciel publiczny, jeżeli odpowiedzialność nie wypowiedziano. Zgłoszenie i wywiedzenie odwołania od wyroku sądowego, wniesienie wyroku przeciwnego i dalsze postępowanie stosuje się do przepisów procedury karnej o odwołaniu co do kary.

Grzywnę należy ściągnąć od posiadacza przedsiębiorstwa według przepisów, obowiązujących dla ściągnięcia grzywny od zasądzonego.

Przedawnienie przekroczeń, które mają być karane przez władze polityczne.

§ 54.

1. Czynności karygodne, przekazane w niniejszym rozporządzeniu cesarskim do ukarania władzom politycznym, przedawniają się w ciągu jednego roku. Przedawnienie rozpoczyna się z chwilą popełnienia karygodnego czynu.

2. To samo tyczy się także czynów karygodnych, przekazanych do ukarania władzom politycznym w rozporządzeniu cesarskim z dnia 21. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 261, o zapatrywaniu ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania, jeżeli nie są one jeszcze przedawnione w chwili wejścia w życie nowego prawa.

Bezkarność.

§ 55.

Jeżeli ktoś przy pierwszym spisywaniu pewnego przedmiotu zapotrzebowania, skutecznianem na podstawie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, podaje swoje zapasy zgodnie z prawdą, to nie wolno wdrażać przeciw niemu postępowania karnego za czyn, popełniony przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, a karygodny w myśl wydanych w czasie wojny ustawowych przepisów o przedmiotach zapotrzebowania, jeżeli czyn ten wyjdzie na jaw wskutek jego prawdziwych zapodań.

Współdziałanie gmin.

§ 56.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 57.

Uprawnienia, przyznane w myśl §§ 3., 6., 9., 10. i 17. politycznym władzom krajowym, Ministrowi handlu i Ministrowi, kierującemu Urzędem dla żywienia ludności, przysługują Ministrowi robót publicznych, jeżeli chodzi o węgiel, koks i brykiety.

§ 58.

O ile zagrożenia kary, wydane na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, mają za przedmiot przekroczenie cen, naprowadzonych w § 19., tracą one moc obowiązującą. Za przekroczenie takich cen, popełnione po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, będzie karała władza polityczna w myśl § 19.

§ 59.

Sądom nie wolno odraczać kontynuowania i zakończenia postępowania karnego, jeżeli biuro badania cen, któreby należało prosić o opinię, jeszcze nie istnieje albo chwilowo nie jest czynnem.

Pod tymi samymi warunkami można ustanowić ceny najwyższe (§ 17.) także bez zapytania Centralnej Komisji badania cen.

§ 60.

Jeżeli po wejściu w życie tego nowego prawa będzie kontynuowane albo zostanie powtórzone działanie albo czynność, karygodne w myśl rozporządzeń cesarskich z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 194, z dnia 7. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 228, i z dnia 21. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 261, o zaopatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, w takim razie należy zastosować przepisy tego nowego prawa także do poprzednio popełnionych czynów, chociażby nowe prawo było surowsze.

§ 61.

O ile, co do poszczególnych przedmiotów zapotrzebowania osobne przepisy normują spisywanie zapasów, ich rekwizycję, prowadzenie przed-

siębiorstwa, a w szczególności obowiązek produkowania i dostawy, o tyle można zarządzić środki tego rodzaju w przyszłości także na podstawie §§ 2., 3., 6. do 9., jednak tylko na zarządzenie właściwego Ministra.

§ 62.

Upoważnia się rząd do zmiany lub do uzupełnienia w drodze rozporządzenia poszczególnych postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego — z wyjątkiem postanowień karnych i przepisów o postępowaniu karnem.

Artykuł II.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 15. kwietnia 1917.

Jego wykonanie polecam Mojemu cdemu Ministerstwu.

Laxenburg, dnia 24. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

132.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 24. marca 1917,

w sprawie ograniczenia używania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w ciągu kwietnia 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Ograniczenia, zarządzone na miesiąc marzec w §§ 1. i 2. obwieszczenia z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 106, co do używania na gazety rotacyjnego papieru do druku, mają obowiązywać w taki sam sposób także przez miesiąc kwiecień 1917.

Dzienniki, przypadające na niedzielę wielkonoćną (8. kwietnia) 1917 wolno jednak, o ile jest to możliwe w ramach dozwolonego użycia papieru,

wydać w półtorakrotnym rozmiarze przeciętnej objętości numerów, wydanych w dniach 18. marca, 25. marca i 1. kwietnia.

§ 2.

Obwieszczenie to wchodzi w życie w dniu 1. kwietnia 1917.

Urban wlr.

133.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty i z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa z dnia 26. marca 1917,

w sprawie wnoszenia podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“.

§ 1.

Osoby, wchodzące tu w rachubę w myśl §§ 3. i 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 130, winny wnosić podania*) o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“ bezpośrednio do Ministerstwa robót publicznych.

§ 2.

Do podań należy dołączyć prócz dowodu przynależności i ewentualnie metryki chrztu (urodzin) następujące załączniki**):

*) Podania podlegają należytości stempłowej (2 K od każdego arkusza).

**) Załączniki podlegają należytości stempłowej (50 h od każdego arkusza), o ile nie są już zaopatrzone znacznikiem stempłowym.

a) świadectwa ze studiów i z egzaminów, a mianowicie w przypadku § 3. rozporządzenia cesarskiego co do przedmiotów głównych odnośnego fachowego oddziału wszechnicy technicznej i co do ukończenia tego oddziału fachowego, a w przypadku § 5. co do ukończenia odnośnych zakładów, względnie świadectwo dojrzałości;

b) dowody praktycznej działalności.

Wspomniane załączniki należy wyliczyć w podaniach w porządku chronologicznym, przyczem należy nadto naprowadzić wyraźnie w samych podaniach istotne dla oceny przypadku daty każdego załącznika.

§ 3.

Podania, nie odpowiadające postanowieniom § 2. tego obwieszczenia, zostaną odrzucone bez merytorycznego badania.

§ 4.

Do podań, które należy wnosić w myśl § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 130, bezpośrednio w Ministerstwie robót publicznych albo w Ministerstwie wyznań i oświaty, mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 2. i 3. niniejszego obwieszczenia.

§ 5.

Obwieszczenie to wchodzi natychmiast w życie.

Clam-Martinić wlr.

Hussarek wlr.

Trnka wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać przez dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	6 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	13 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiajone jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.